

SISÄLLYS

Alkusanat	1
Tärkeää tietää jo ennen ensimmäistä tuntia	2
Colourstrings-viulukoulun ominaisuudet	5
Viuluaapinen A (Colourstrings Violin ABC: Book A)	
Jakso I: Soittoasento, perusliikkeet ja perusrytmit vapailla kielillä	9
Jakso II: Kahden käden liikkeet yhdessä	23
Jakso III: Luonnolliset huiluäänet ensimmäisessä asemassa	32
Jakso IV: Nuottikirjoituksen yhden viivan järjestelmä	42
Viuluaapinen B (Colourstrings Violin ABC: Book B)	
Jakso V: Ensimmäinen sormi	47
Toinen sormi	54
Kolmas sormi	59
Neljäs sormi	64
Viuluaapinen C (Colourstrings Violin ABC: Book C)	
Jakso VI: Kahden nuottiviivan järjestelmä viisivivastolla	
Viiden sävelmän melodiat	
Pentakordi	73
Jakso VII: Soitto kahdella kielellä	85
Jakso VIII: Kieleltä toiselle	86
Viuluaapinen D (Colourstrings Violin ABC: Book D)	
Jakso IX: Uusi sormiryhmittely, molli-pentakordi	94
Jakso X: Duuri- ja molliheksakordi	97
Jakso XI: Diatonia. Duuri ja molli	100
Jakso XII: Arpeggio- ja akordisoiton alkeet	112
D-kirjan jälkeen	113
Loppusanat	114

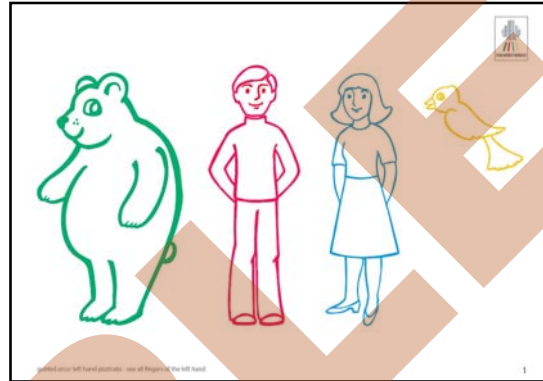
VIULUAAPINEN A

JAKSO I

Sivu A/ 1

Säveltaso. Tutustuminen viuluun

Ryhdyttäessä opettamaan viulunsoittoa lapsille on aiheellista vedota perhepiiriin (äiti, isä) ja sadun maailmaan (nalle, lintu), koska näin voidaan lisätä lasten kiinnostusta ja samalla vähennetään soittimen käsittelyn lapsille vierasta luonnetta. Hahmot havainnollistavat säveltasoa (äänenkorkeutta). Samalla oppilaat tutustuvat viulun kieliin, jotka ovat saman värisiä kuin hahmot.

Kuviin (nalle, isä, äiti ja lintu) voidaan mainiosti liittää jokin lyhyt satu. Sadun aikana opettajalla on tilaisuus "muovata" lapsen asentoa ns. viulun perustukiasentoon eli siihen, miten viulua pidetään soittaessa (= viulun kontakti vartaloa vasten).

Harjoitukset:

Oikean käden pizzicato

Vapaita kieliä voi näppäillä (pizzicato) oikealla kädellä. Oikean käden peukalo saa tukea otelaudan oikeasta kulmasta, etusormen tyynyllä näppäillään kieltä. Kauniin äänen (on se sitten lyhyt tai pitkä, nopea tai hidas, voimakas tai hiljainen) voi saada aikaan vain, jos kynnet on leikattu lyhyiksi.

Jousi

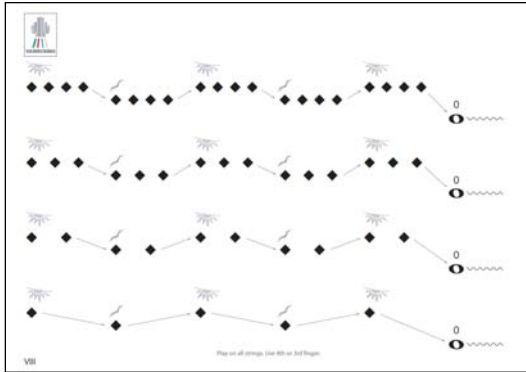
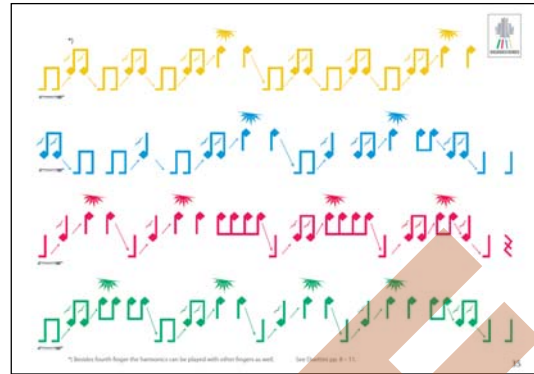
Ensimmäisen sivun vapaakielisiä harjoituksia voi tietysti soittaa myös ensimmäisestä tunnista lähtien jousella. Opettaja auttaa lasta pitelemään ja ohjaamaan jousista. On tärkeää, että opettaja muokkaa lapsen käden asentoa ja ohjaa jousen liikettä niin, että lapselle vähitellen kehittyy jousikäden otteen ja liikkeiden tunteminen. (Teoreettinen selittäminen pikkulapselle on tarpeetonta, sen sijaan vanhemmille voi kertoa jousikäden sormien eri tehtävistä ja rohkaista heitä auttamaan lasta kotiharjoittelussa.) Jousesta lisää jaksossa II.

Vasemman käden pizzicato

Pizzicato tehdään alussa vasemman käden pikkusormella. Neljännen sormen pizzicatossa kämmen kääntyy sisäänpäin, otelautaan päin, ja samalla kyynärpää siirtyy riittävästi viulun alla. Pizzicato-harjoituksella valmennetaan lasta sopivaan vasemman käden asentoon (kyynärpään asentoon viulun alla) ja myöhemmin opittavaan sormien vasaraliikkeen käyttöön (=sormenkäyttö). Näppäilyharjoitus voidaan aloittaa keskiasemassa.

Lapsi soittaa huiluääniä mieluiten 4. sormella, mutta tunnilla rohkaistaan jokaisen sormen käyttöön.

Yksi rivi on edelleen yhtä kuin yksi harjoitus ja opettaja voi säestää improvisoiduilla melodiolla, samalla kielellä ja rytmillä.

! Valmistavia varhaisen asemanvaihdon harjoituksia löytyy A-kirjan lopussa olevan liitteen sivuilta VIII ja IX.

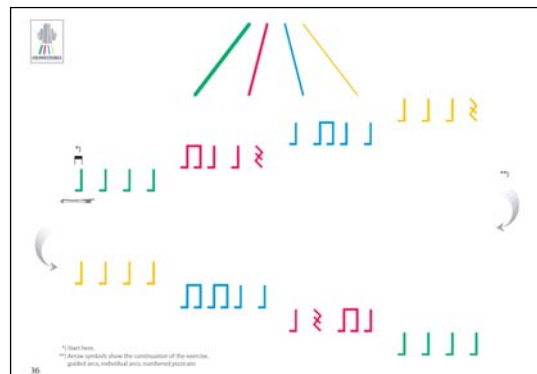
☀ Sivun 35 harjotukset muuttuvat lasta innostaviksi esityskappaleiksi Duettini-julkaisun sivuilla 8–11 (duot *Dragonfly*, *Butterfly*, *Up and Down* ja *Teddy's Game*).

Sivu A/ 36

Neljä kieltä – neljä jousitasoa (kielitasoa)

Viuluapaisen tähänastiset harjoitukset ovat olleet suurimmaksi osaksi vain yhdellä kielellä tehtäviä. Kieleltä toiselle siirtymistä harjoiteltiin pääosin pizzicaton (oikean käden, vasemman käden ja numeroidun) avulla tai opettajan avustamana jousella. Tässä harjoituksessa lapsi itse siirtyy jousella soittaen kieleltä toiselle. Tarkoituksena on, että lapsi tajuaa jokaisella kielellä olevan oma jousitasonsa. Tasot oivaltaan helpoimmin jousikäden kynnräppään asentojen kautta.

VIULUAAPINEN B

Alkusanat

Opettajan toivotaan viulukoulun B-osaa opettaessaan kertaavan ja hiovan säännöllisesti A-osan tärkeimpiä harjoituksia. Yksinkertaisten tehtävien yhä laadukkaampi (nopeampi, kauniimpi, vaihtelevampi) soitto tulee heijastumaan myös B-osan melodioiden esityksiin.

Vältetään jatkuvaa mezzoforte ja moderatoa soitossa. Rohkaistaan oppilaita soittamaan eri dynamiikoilla, tempoilla ja karaktäreillä. Musiikkitermien sijaan tässä vaiheessa käytetään vielä sanoja: voimakkuus, nopeus, vauhti, luonne.

Sormienkäyttö (Sormien vasaraliike)

Ensimmäinen sormi	0—1
Toinen sormi	0—1—2
”Akselisormi”	0—2
Kolmas sormi	0—1—2—3
Itsenäinen 3. sormi	1—3 ja 0—3
Neljäs sormi	0—1—2—3—4
Hypyt	0—2—4
Itsenäinen 4. sormi	0—4 ja 1—4

Jakso V

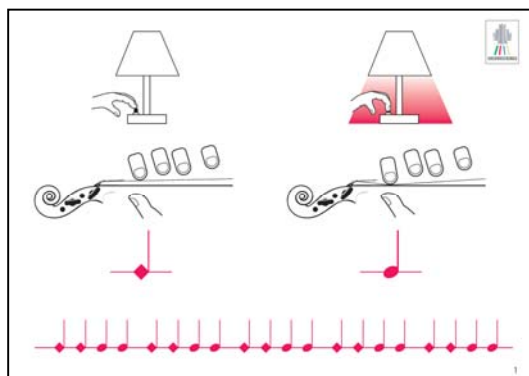
Ensimmäinen sormi

Sivu B/ 1

Ensimmäisen sormen vasaraliike (0—1)

Opettajan tavallinen havainto on se, että aloitteleva oppilas painaa kieltä joko liian voimakkaasti tai liian hennosti. Sivun kuvasarja havainnollistaa sormien minimaalista mutta riittävää voimankäyttöä.

Ensimmäistä sormeaa on tähän asti käytetty vain numeroidussa pizzicatossa ja silloin tällöin oktaaviflageoletin soitossa. Jos 1. sormi ensimmäisessä asemassa ainoastaan kevyesti koskettaa kieltä, ei syty sointuvaa ääntä. Kun 1. sormi painaa kieltä käyttäen saman verran voimaa, mitä se tarvitsee valoa sytyttäessä, syntyy kaunis ääni.

Sormen kevyttä kosketusta ja sormienkäytön kieltä painavaa liikettä harjoitellaan vuorotellen kahden erilaisen voimankäytön tuntemiseksi ja ymmärtämiseksi.

VIULUAAPINEN C

Jakso VI

Kahden nuottiviivan järjestelmä viisiviivastolla Viiden sävelmän melodiat. Pentakordi

Sivu C/ 1, 2 ja 3

Musiikillisen luku- ja kirjoitustaidon kehittäminen

Tutut hahmot muuttavat asumaan viisikerrokseen taloon. Viivastotalon kaikki kerrokset on varattu äitikielen (A) ja isäkielen (D) nuoteille. Nallekarhulle (G) löytyy tilaa vain kellarista, joten se tarvitsee **apuviivoja**. Lintu (E) puolestaan viihtyy ylhäällä vintillä, ja sekin käyttää apuviivoja.

C-vihkoa soittaessa apuviivat saattavat aiheuttaa lapsille nuotinlukuvirheitä, varsinkin G-kielellä. Siksi sivulle 2 palataan tarpeen mukaan.

Viuluuapin A- ja B-osissa nuottien varret kirjoitettiin yksinkertaisuuden vuoksi ylöspäin. Tästä lähtien varret piirretään tavan mukaan ylös- tai alaspäin. C- ja D-vihkoissa siirrytään asteittain kahden viivan järjestelmästä viisiviivaiseen järjestelmään. Tässä jaksossa tuttu ja helppo kaksoisviiva on vahvistettuna ja väritettynä sijoitettu viisiviivastolle. Lukeminen ei vaikeudu merkittävästi. Tahtilajin kirjoitustapa täsmentyy, kun nuottien määrää ilmaisevan numeron alle ilmestyy nuotin aika-arvon esittävä nuottikuva. Korotusmerkkikin on painettu jo tavanomaiseen tapaan.

Sivu C/ 4

Tempot

Tempo-sanan sijaan on tähän asti käytetty ilmaisua vauhti. Lapset soittivat eri nopeuksilla, joita nimitettiin sanoilla nopea, laiska, näppärä, väsynyt jne. Nyt viikarisadussa laulettu "Tonttumarssin" avulla tutustutetaan oppilaat kolmeen perustempoon:

Moderato
Allegro
Adagio (Largo)

Viulukoulun C- ja D-osien kappaleiden ja laulujen eteen opettaja voi oman harkintansa mukaan kirjoittaa melodiaan sopivan tempomerkinnän.

Laulun teksti: Kotitonttu pelkää ei,
rohkeus sen pelon vei. (LSz)

VIULUAAPINEN D

JAKSO IX

Uusi sormiryhmittely

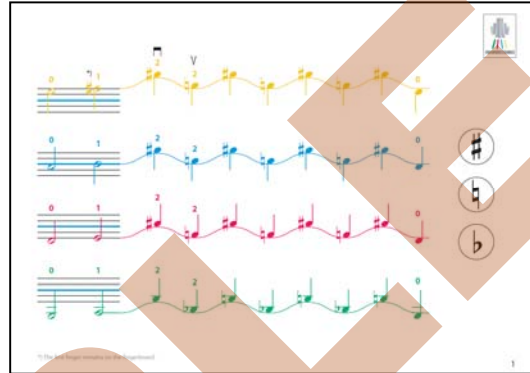
Molli-pentakordi

Sivu D/ 1

Toinen sormi ensimmäisen vieressä

Etumerkkien vaikutus nuottiin esitetään nousevan ja laskevan värillisen viivan avulla. Näissä harjoituksissa toinen sormi siirtyy ensimmäisestä sormiryhmittelystä (luonnollinen eli perussormiryhmittely) ensimmäisen sormen viereen, eli uuteen ns. toiseen sormiryhmittelyyn.

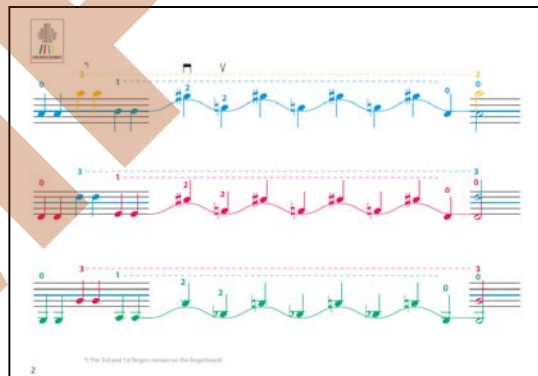
Harjoitus voidaan tehdä kahdella tavalla: liu'uttamalla toista sormea kielellä tai myös nostamalla sormea paikasta toiseen. Ensimmäinen sormi pidetään koko ajan kielellä.

Sivu D/ 2

D/ 2 Toisen sormen itsenäistäminen

Ensimmäinen sormi ja korkeamman naapurikie- len kolmas sormi pidetään kielellä, joiden välis- sä toinen sormi liikkuu ylös alas sekä liukuen että nostamalla. Harjoituksen avulla toinen sormi itsenäistyy, ja samalla valmistetaan toisen sormen liikettä ensimmäisen ja toisen sormi- ryhmittelyn yhdistämiseen.

Sivu D/ 3

Triton melodiat (LA - TI - DO) toisessa sormiryhmittelyssä

Uusi solfanimi TI ja kolmeääniset melodia(LA- TI - DO) johtavat oppilasta mollimaailmaan. Nuotit on painettu mustalla. Do-avain, etumerkit ja sormitukset auttavat vielä värillisinä lukemista.

Sivu D/ 4 ja 5

Tutut lastenlaulut toisessa sormiryhmittelyssä

Toinen sormi matalalla ja asemanvaihto

Tutut lastenlaulut transponoituna uuteen sormiryhmittelyyn totuttavat lasten sormia uuteen asetelmaan.

Viikarilaulujen transponointi auttaa ja harjoittaa toista sormea löytämään uuden vasaraliike- paikkansa oktaavihuiluäänien soiton ja asemanvaihdon jälkeenkin. Suositellaan, että toinen sormi koskee otelautaan ilman ensimmäistä sormea.